

Programma van Toetsing Onderbouw

2026-2027

Klas 1

Studieprogramma: het PTO

Beste leerling,

Dit is het studieprogramma van jouw afdeling, we noemen dit het Programma van Toetsing Onderbouw (PTO). Hierin staat wat je kunt verwachten in jouw leerjaar: je kunt zien welke stof er bij elk vak aan de orde komt en hoe er getoetst wordt. In het PTO zijn alle toetsen opgenomen waarvoor je een cijfer krijgt.

Het PTO is opgesteld volgens een vast format dat is afgeleid van het PTA (Programma Toetsing en Afsluiting) dat gehanteerd wordt in de bovenbouw. Het ziet er misschien een beetje ingewikkeld uit, maar het is goed om te weten wat er dit jaar van je verwacht wordt bij elk vak!

De volledige bevorderingsnormen zijn vastgelegd in het document *Overgangsregeling en Bevorderingsnormen Cartesius Lyceum*. Deze vind je op de website.

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Nederlandse taal

	omschrijving	vorm	weging	duur
Cijfer P1	Schrijfvaardigheid: het schrijven van een interview	P	1	n.v.t.
Cijfer P2	Leesvaardigheid: begrijpend lezen toets	S	1	60 min
Cijfer P3	Fictie: fictiedossier (online) presenteren	P	1	n.v.t.

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Klassieke cultuur

	omschrijving	vorm	weging	duur
Cijfer P1	Schriftelijke toets: Griekse goden en de Trojaanse Oorlog	S	1	30 min
Cijfer P2	Presentatie: in de les in periode 2 (geen toets in TW2)	P	1	10 min
Cijfer P3	Schriftelijke toets Rome	S	1	30 min

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Engelse taal

	omschrijving	vorm	weging	duur
Cijfer P1	Reading Comprehension	S	1	60 min
Cijfer P2	Writing	S	1	60 min
Cijfer P3	Reading project: speaking, individuele video's	P	1	n.v.t.

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Geschiedenis

	omschrijving	vorm	weging	duur
Cijfer P1	Vlog Amsterdam	P	1	n.v.t.
Cijfer P2	De Renaissance, de Reformatie & de Opstand	S	1	60 min
Cijfer P3	H3: Wereldgeschiedenis	S	1	60 min

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Aardrijkskunde

	omschrijving	vorm	weging	duur
Cijfer P1	H1 Aarde in Beweging	S	1	60 min
Cijfer P2	H2 Bevolking en cultuur - Praktische opdracht	P	1	n.v.t.
Cijfer P3	H3 Klimaat	S	1	60 min

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Wiskunde

	omschrijving	vorm	weging	duur
Cijfer P1	H1: Figuren, H2: Getallen en bewerkingen, H3: Grafieken en formules	S	1	60 min
Cijfer P2	H4: Rekenen in de praktijk, H5: Lijnen en hoeken, H6: Formules en letters	S	1	60 min
Cijfer P3	H7: Meten, H8: Herleiden en machten, H9: Symmetrie en vlakke figuren	S	1	60 min

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Informatica

	omschrijving	vorm	weging	duur
Cijfer P1	Digitale geletterdheid	P	1	n.v.t.

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Science

	omschrijving	vorm	weging	duur
Cijfer P3	Stoffen en Beweging (1.1 t/m 1.3 + 4.1 t/m 4.2)	S	1	60 min

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Biologie

	omschrijving	vorm	weging	duur
Cijfer P2	H1 en H2: Onderzoeken en Bewegen	S	1	90 min
Cijfer P3	H3 en H5: Waarnemen en Planten	S	1	60 min

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Drama

	omschrijving	vorm	weging	duur
Cijfer P1	Samenwerken+Tableau Vivant/poses in interactie	P	1	90 min
Cijfer P2	Toets: Dans- en theaterbegrippen/Emoties/Spel/Creativiteit en fantasie	S	1	60 min
Cijfer P3	Presentatie Drama en Muziek	P	1	90 min

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Kunst

	omschrijving	vorm	weging	duur
Cijfer P1	Portfolio Kleur	P	1	n.v.t.
Cijfer P2	Portfolio Ruimte en Perspectief	P	1	n.v.t.
Cijfer P3	Portfolio Gemengde Technieken	P	1	n.v.t.

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Muziek

	omschrijving	vorm	weging	duur
Cijfer P1	Melodie ontdekking: samenwerking in kleine groepjes, presentatie in groepsverband	P	1	90 min
Cijfer P2	Ritme ontdekking: samenwerking in bandvorm + presentatie / Theorietoets 'Noten en Tonen' / verdieping	S	1	90 min
Cijfer P3	Presentatie Drama en Muziek	P	1	90 min

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Lichamelijke opvoeding

	omschrijving	vorm	weging	duur
Cijfer P1	Atletiek/spel/turnen/deelname	P	1	n.v.t.
Cijfer P2	Atletiek/spel/turnen/deelname	P	1	n.v.t.
Cijfer P3	Atletiek/spel/turnen/deelname	P	1	n.v.t.

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Burgerschap

	omschrijving	vorm	weging	duur
Cijfer P1	Onze Gemeenschap	P	1	n.v.t.
Cijfer P2	Ons Europa	P	1	n.v.t.
Cijfer P3	Onze wereld	P	1	n.v.t.

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk